

2023

Time - 3 hours

Full Marks - 80

Answer all units as per instructions.

Figures in the right hand margin indicate marks.

UNITS – I & II

१। द्वयोस्तरं लिखत ।

(१२ × २)

(क) कौटिल्योक्तं विद्याप्रचारं निरूपयत ।

(ख) अर्थशास्त्राधारेण वर्णानाम् आश्रमाणां च धर्मान् प्रतिपादयत ।

(ग) का दण्डनीतिः ? तस्याः वैशिष्ट्यं स्वरूपं चालोचयत ।

२। चतुर्णां संक्षेपेण उत्तरं लिखत ।

(४ × ४)

(क) का त्रयी ? कथं सा लोकोपकारिका ?

(ख) वार्तायाः अधीने के विषयाः ? वर्णयत ।

(ग) प्रदीयः सर्वविद्यानामुपायः सर्वकर्मणाम् ।

आश्रयः सर्वधर्माणां शशदान्वीक्षिकी मत ॥

– इति कथं संगच्छते ?

(घ) वृद्धसंयोगात् को लाभः ?

(ड) परिव्राजकस्य को धर्मः ?

(च) ब्रह्मचर्यनियमान् लिखत ।

UNITS - III & IV

३। द्वयोरुत्तरं प्रदत्त ।

(१२ × २)

(क) याज्ञवल्क्यानुसारं व्यवहारस्य लक्षणं स्वरूपं च वर्णयत ।

(ख) को दुष्टः इति परिकीर्तितः ? तस्य कानि लक्षणानि ? सविस्तर-
मालोचयत ।

(ग) पठितांशमवलम्ब्य ऋणापनयविधेः सारमाकलयत ।

४। चतुर्णां संक्षिप्तमुत्तरं प्रदत्त ।

(४ × ४)

(क) व्यवहारमातृकायां लेखस्य प्रकारः कः ?

(ख) प्रतिभूः कतिविधः ? तेषां स्वरूपं किम् ?

(ग) सभासदः का योग्यता ?

(घ) राजा कथं व्यवहारान् पश्यते ?

(ड) उत्तरं कतिविधम् ? सोदाहरणं वर्णयत ।

(च) ऋणदाने वृद्धेः स्वरूपं निरूपयत ।